

نام درس: فارسی - دهم  
نام دبیر: خانم پاکزاد  
تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۱۰/۱۹  
 ساعت امتحان: ۰۰:۸ صبح / عصر  
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه

جمهوری اسلامی ایران  
اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران  
اداره آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۶ تهران  
دیبرستان غیردولتی دخترانه سرای دانش واحد فلسطین  
آزمون پایان ترم نوبت اول سال تحصیلی ۹۸-۹۷

نام و نام فانوادگی: .....  
مقطع و رشته: دهم (یاضی، تجربی و انسانی)  
نام پدر: .....  
شماره داوطلب: .....  
تعداد صفحه سوال: ۴ صفحه

نمره به عدد:	نمره به حروف:	نمره به حروف:	نام دبیر و امضاء مدیر
نمره به عدد:	نام دبیر:	تاریخ و امضاء:	تاریخ و امضاء:
۱	معنی لغات مشخص شده را بنویسید:  <u>خواست کزان و رطه قدم در کشد</u>  همه کس را به سزا حق شناس باش خاصه <u>قربت</u> خوبیش را  قیاس کند که <u>مرا اهلیت</u> چیست  <u>حدیث</u> دوست نگویم مگر به حضرت دوست  در مقابله <u>لئیمی</u> کریمی کرد  <u>بر تالابی</u> از خون خوبیش در گذرگاه تاریخ ایستاده ای	۱,۵	
۲	برخی از کلمات ایيات و عبارتهای زیر از نظر املایی اشتباه هستند، آنها را مشخص کرده و شکل صحیح هر یک را بنویسید:  <u>گل</u> به همه رنگ و برازنده گی / می کند از پرتو من زندگی  دست معلم از وغب حیوان روان شد. فرود آمد. فک زیرین را پیمود، در آخره ماند  در قرآن حیاط دل ها بود. چون تن به گناه و ذلت بیالاید، به قرآن پاک گردد  با خون بھایت حقیقت، در یک طراز ایستاده ای  وین بوم مهنت از پی آن تا کند خراب / بر دولت آشیان شما نیز بگذرد  کبکان از کوه و قوکان در آب و بھایم در بیشه	۱,۵	
۳	نوع واو و کاربرد آن را در بیت های زیر مشخص کنید  در مملکت چو غرّش شیران گذشت و رفت / این عووو سگان شما نیز بگذرد	۰,۵	

	آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام / بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد	۳
۰,۵	در عبارت زیر کدام قسمت حذف شده است؟ چگونه به نبود آن پی میبرید؟  هم محنث بود، هم شادی	۴
۰,۵	نامه معادل امروزی کدام یک از واژه های زیر است؟  الف: مکاری      ب: پلاس      ج: مسلح      د: رقعه	۵
۰,۵	نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید:  به تعجب در کار <u>دنیا</u> می نگریستیم.  بادی که در زمانه بسی شمع ها بکشت	۶
۰,۵	متراff و متضاد واژه رفیع را بنویسید.	۷
۰,۵	ضمیر پیوسته غالبا در متن ادبی در چه جایگاهی قرار میگیرد؟	۸
۱	قلمرو ادبی:  در تشبيهات به کار رفته در بيت زیر مشبه به ها را نشان دهيد.  گه به دهان برزده کف چون صدف / گاه چو تیری که رود بر هدف	۹
۱	معنی کنایه های زیر را بنویسید:  گندم نمای جو فروش مباش  حرفی به کارش بود	۱۰
۱,۵	در عبارت «این قصه، عجیبترین قصه هاست، زیرا هم فرقت بود، هم وصلت؛ هم راحت بود، هم آفت، هم وفا، هم جفا»  الف: سجع را نشان دهيد	۱۱

		ب: بین کدام واژه ها جناس وجود دارد؟ ج: رابطه معنایی تضاد بین کدام واژه ها وجود دارد؟	۱۱
۰,۵		آرایه حسن تعلیل را تعریف کنید:	۱۲
۲		ابیات زیر را تکمیل کنید  ..... علی ای همای رحمت تو چه آیتی خدا را..... ..... متحیرم چه نامم شه ملک لافتنی را؟	۱۳
۴		قلمرو فکری  ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید:  نعره برآورده فلک کرده کرا / دیده سیه کرده شده زهره در  بدان کوش که به هر محالی از حال و نهاد خویش بُنگردی  به شدّتی که از روزگار پیش آید نباید نالید  خلف صدق نیاکان هنرور خود بود  بر تیر جور تان ز تحمل سپر کنیم / تا سختی کمان شما نیز بگذرد  دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای / فرشته ات به دو دست دعا نگه دارد  مروت نباشد همه در تسبيح و من به غفلت خفته  توبی رزاق هر پیدا و پنهان / توبی خلاق هر دانا و نادان	۱۴
صفحه ۳ از ۴			

۰,۵	مفهوم مصراج «آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام» را بنویسید.	۱۵
۰,۵	مفهوم کلی حکایت حقه راز چیست؟	۱۶
۰,۵	منظور از عبارت «چون نمودی، خلاف نموده مباش» چیست؟	۱۷
۰,۵	مفهوم جمله «همچون مرواریدی در صدف کج و کوله ای سالها بسته ماند» چیست؟	۱۸
۰,۵	روی تافتن به چه معناست؟	۱۹
۱	به چه دلیل نویسنده معتقد است که مثُل قرآن مثُل آب روان است؟	۲۰
۰,۵	ادبیات غنایی را توضیح دهید.	۲۱

صفحه ۴ از ۴



نام درس: ادبیات-دوازدهم  
نام دبیر: فائزه پاکزاد  
تاریخ امتحان: ۱۹/۱۰/۱۳۹۷  
ساعت امتحان: ۸ صبح / عصر  
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه

اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران  
اداره کی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۶ تهران  
دبيرستان غیر دولتی دخترانه سرای دانش واحد فلسطین  
**کلید سوالات پایان ترم نوبت اول سال تحصیلی ۹۷-۹۸**

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	<p>(الف) قلمرو زبانی (۷ نمره): معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. (۱/۵)</p> <p>دست <u>آنابت</u> به امید اجابت بردارد. (توبه / پشیمانی) از بهر <u>грамات</u> جامه‌ات بیرون کنم ( جرمیه / تاوان )</p> <p>در راه <u>ذوالجلال</u> چو بی پا و سر شوی ( خداوند بزرگواری ) از سر بکش آن سپید <u>معجر</u> ( روسربی )</p> <p>سینه خواهم شرحه از فراق ( پاره گوشتی که از درازا بریده باشدند )</p> <p>هنگام <u>چریغ</u> آفتاب اتراق کردیم ( چراغ / طلوع آفتاب )</p>	
۲	<p>در عبارات زیر چند غلط املایی می باید؟ شکل درست آنها را بنویسید. (۱/۵)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>آدمی به هرجا می رود احساس می کند به غایت القصوای مقصود خود رسیده است.</li> <li>در جنگ‌های ناپلئونی شوهر و اقوام خود را از دست داده بودند و هر کدام یک تبق خاک در اینجا ریخته‌اند.</li> <li>به این ده آمد تا عمر را به تنها یی بگذارد و از این دنیای سخت آلوده فاصله بگیرد.</li> <li>همه به هم زل زدیم و در میان بُخت و حیرت اسیر دشمن، همراه با حاجی با صدای بلندی از ته دل خنده‌یدیم.</li> </ul>	
۳	<p>دستور (۴ نمره): در بیت‌های زیر ترکیب‌های وصفی و اضافی را مشخص کنید. (۱)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>تو قلب فسردۀ زمینی / از درد ورم نموده یک چند</li> <li>گر آتش دل نهفته داری / سوزد جانت به جانت سوگند</li> </ul> <p>وصفی: قلب فسرده / یک چند - اضافی: قلب زمین / جانت (جانِ تو) / جانت</p>	
۴	<p>نقش دستوری واژه‌های مشخص شده در بیت زیر را بنویسید. (۱)</p> <p>با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را <u>فراغتی</u> است که <u>جمشید</u> جم نداشت</p> <p>* فراغت: مفعول / جمشید جم: نهاد</p>	
۵	<p>اجزای جمله زیر را از نظر دستوری به طور کامل مشخص کنید. (۱)</p> <p>عشق، روح و روان انسان را همچون چشمه‌ای پاک می گرداند.</p> <p>عشق: نهاد / روح و روان انسان: مفعول / چشمه‌ای پاک: مسنده / می گرداند: فعل (جمله‌ای چهار جزیی گذرا به مفعول و مسنده)</p>	
۶	<p>نمودار پیکانی گروه‌های اسمی زیر را رسم کنید، و نوع آنها را هم توضیح دهید. (۱)</p> <p>چهار دست لباس تمیز اتفاق نسبتاً تاریک من (نمودار داخل کتاب است)</p>	

۷	<p>ب) قلمرو ادبی (۵نمره): در هر کدام از ابیات زیر سه آرایه ادبی مشخص کنید و توضیح دهید.(۳نمره)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• آتش عشق است کاندر نی فتاد / جوشش شق است کاندر می فتاد</li> <li>* آتش عشق: اضافه تشبيه‌ی / جوشش عشق: اضافه استعاری نی و می : جناس</li> <li>• دست از مس وجود چو مردان ره بشوی / تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی مس وجود: اضافه تشبيه‌ی / دست از مس شستن: کنایه از صرف نظر کردن/ چو مردان: تشبيه: کیمیای عشق: تشبيه/ زر شوی: کنایه از کمال یافتن / تشبيه</li> </ul>
۸	<p>جاهای خالی را با واژه‌ای مناسب پر کنید.(۲نمره)</p> <p>در مکتب حقایق پیش ادیب عشق / هان ای پسر بکوش که روزی پدر شوی آیینه‌ی نگاهت پیوند صبح و ساحل ای جوبیار جاری زین سایه برگ مگریز / کاین گونه فرصت از کف دادند بی‌شماران</p>
۹	<p>پ) قلمرو فکری (۸ نمره): درک مطلب: مفهوم کلی ابیات زیر را در چند کلمه بنویسید. (۴ نمره)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• قدم نهادن کسی را مسلم شود که با خود نباشد و ترک خود کند.</li> <li>ترک تعلقات مادی موجب رسیدن به کمال است.</li> <li>• هر که جز ماهی ز آبش سیر شد. سیری ناپذیری عاشق</li> <li>• سینه خواهم شرحه از فراق / تا بگوییم شرح درد اشتیاق حرف دل عاشق را فقط عاشق واقعی درک می‌کند</li> <li>• ای مشت زمین بر آسمان شو / بر وی بنواز ضربتی چند قیام علیه ظلم و ستم</li> </ul>
۱۰	<p>معنی و مفهوم ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.(۴ نمره)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• تا چشم بشر نبیند روی / بنهفته به ابر، چهرِ دل‌بند(!) ای دمانند تو به این سبب که نمی‌خواهی این مردم پست صورت را ببینند، چهره‌ات را در ابر پنهان کردی.</li> <li>• ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز / کان سوخته را جان شد آواز نیامد(!) ای پرنده (ای انسان آگاه) عشق را از پروانه که نماد عاشق واقعی است بیاموز، زیرا عاشق واقعی جانش را در راه عشق می‌دهد اما هیچ اعتراضی نمی‌کند.</li> <li>• کز نیستان تا مرا ببیریده‌اند / در نفریم مرد و زن نالیده‌اند(!) از آن هنگام که من را از عالم معنا و جهان ملکوت جدا کردند و به زمین- جایگاه موقت انسان- آمدم، از ناله‌های من تمام موجودات به ناله درآمدند.</li> <li>• محبت خاص‌تر از معرفت است، زیرا که همه محبتی معرفت باشد اما همه معرفتی، محبت نباشد.(۵/۰) محبت از معرفت ویژه تر و خاص تر است، زیرا که همه محبت‌ها شامل معرفت می‌شوند، اما هر معرفتی شامل محبت نمی‌گردد.</li> <li>• آسمان تفریجگاه مردم کویر است و تنها گردشگاه آزاد و آباد کویر.(۵/۰) آسمان تنها تفریجگاه و گردشگاه مردم کویر است، تنها گردشگاهی که آباد و رها می‌باشد.</li> </ul>

